

DE AFLOOP

FOTO UMCG AMBULANCEZORG

We moesten steeds vaker een beroep doen op de brandweer

Ambulance voor een welvarende tijd

door Dick Schinkelshoek

UMCG Ambulancezorg introduceerde in februari 2008 in het noorden van Nederland speciale ambulances voor zwaarlijvigen. Ondanks het succes blijft de rest van ziekentransporterend Nederland afwachting. „Als we iemand met extreem overgewicht hebben, regelen we via het UMCG een auto. Of we verzinnen een creatieve oplossing.”

Patiënten zwaarder dan 150 kilo passen niet in een gewone ambulance. De brancard houdt het niet en voor het ambulancepersoneel is het tillen ondoenlijk. Een enkele keer is misschien te overzien, maar bij UMCG Ambulancezorg, dat het ziekenvervoer in Drenthe en een deel van Friesland verzorgt, zagen ze de aantallen mensen met extreme obesitas sterk toenemen. „We moesten steeds vaker een beroep doen op de brandweer”, vertelt woordvoerder Roel Barkhof. De noordelijke ambulancedienst bestelde daarom in het najaar van 2007 in Engeland speciale ambulances voor zwaarlijvigen, de ‘ambulance plus’: extra ruim, met een extra stevige brancard en een tillift. Als proef, want de auto’s kosten de helft meer dan gewone ambulances. In februari 2008 startte het eerste exemplaar zijn – forse – motor. Inmiddels rijden er in de regio vijf rond, met standplaatsen in Leeuwarden, Emmen, Assen en

Heerenveen, en in Zwolle een speciale „Intensive Care unit”. Ze kunnen patiënten „tot zeker 350 kilo” aan, maar de dure auto’s worden niet alleen voor mensen met overgewicht gebruikt, benadrukt Barkhof. Meestal rijden ze gewone diensten. Ook zijn de ambulances geschikt voor het vervoer van patiënten die onderweg extra voorzieningen nodig hebben. Door de ruime ‘laadbak’ gebruikt de dienst ze ook voor experimenten, zoals Flister, het systeem waarmee ambulances het geluid van autoradio’s kunnen onderdrukken. Wegen al die extra functies op tegen de hoge kosten? Barkhof vindt van wel. „Wat je naast de extra mogelijkheden van de auto’s ook moet meerekenen, is het lagere ziekteverzuim omdat ons ambulancepersoneel minder rugklachten heeft.” De Nederlandse Obesitas Vereniging is blij met het Drentse initiatief, meldt secretaris Susanne Kruijzinga. De toegang tot medische zorg is erdoor verbeterd voor mensen die „qua gewicht en omvang afwijken van het Nederlandse gemiddelde”. Kruijzinga vertelt met tevredenheid hoe het UMCG zelfs bereid was om ver buiten de eigen regio een van de leden van de vereniging – een man van rond de 300 kilo – te vervoeren: van Amsterdam naar Arnhem.

De ‘ambulance plus’ lijkt een ideaal ziekenvervoermiddel in de welvarende moderne tijd. Hoeveel van de 24

overige Nederlandse ambulancediensten hebben inmiddels in de rij gestaan bij de Engelse leverancier? Dat valt tegen. Bij de koepelorganisatie voor ambulancezorg vermoeden ze dat UMCG Ambulancezorg nog steeds de enige is. RAD Hollands Midden (Leiden en omstreken) is bijvoorbeeld wel „met de thematiek bezig”, maar er zijn geen concrete plannen. Persvoorlichter Johan van Rhijn: „Als we iemand met extreem overgewicht hebben, proberen we wel via het UMCG een auto te regelen. Of we verzinnen een creatieve oplossing.” Dat laatste betekent in de praktijk vaak een verhuisauto.

Volgens Kruijzinga van de obesitasvereniging staan zorgverleners voor een nieuw probleem, waaraan ze nog niet helemaal gewend zijn. „Door de vergrijzing en andere demografische veranderingen komen er steeds meer extreem zware mensen.” Van haar hoeft niet iedere ambulancedienst in Nederland voor deze groep meteen een speciale auto aan te schaffen. Wonderlijk genoeg hebben echter ook ambulancediensten die een ziekenhuis in de regio hebben dat gespecialiseerd is in de behandeling van mensen met obesitas, geen speciale ambulances. Hulpverlening Gelderland Midden, dat onder meer ziekenhuis Rijnstate ‘bedient’, heeft wel speciale brancards, tot 228 kilo. Daarmee redt de dienst het tot op heden, vertelt een woordvoerder.